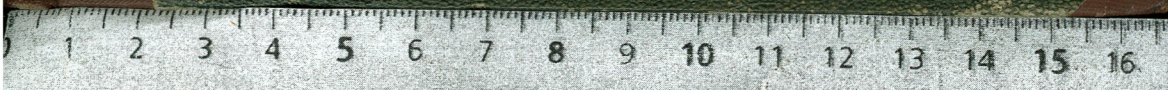

Cs. D. XI.
L. 348.
1932-1036

G/III-1036

GRÓF

SZÉCHENYI ISTVÁN
MUNKÁI

KORSZERŰ KIVONATBAN.

HARMADIK KÖTET

MÁSODIK KIADÁS.

PEST.

KIADJA HECKENAST GUSZTÁV.

MDCCCLXXI.

.....

E sorok nagy részben már 1831-ben meg voltak írva, és ha az ismert akadály közbe nem jöttével 1832-ben közönség elébe kerülhetnek vala, — nem állott volna akkor az 1835-ik év a természeti rend megkezdésére oly időelőtti színben, mint látszatott, midőn már 1835-ben éltünk, s szívünk lelkünk legforróbb vágyait teljesítve még sem láttuk. Ugyan, nemzeti nyelvünk védelmére, ez utolsó függetlenségi zálogunk végképi megmentésére, mi történt azóta, míg e néhány év lefolyt? Ó! a szent természet útjából kitért ész bódulásának valánk epesztő kint szenvedő tanúi!! Mily lapot fog ez nyerni az emberiség évrájziban, ha egy jótevő angyal nem törlendi el s dönti örök feledékenységbe azon korcs gyávaság undokító jeleit, melylyel örök szűgyenünkre nem pirulának sokan önnön magukat bélyegezni, midőn az anyanyelvnek természeti jogaiba visszahelyezéséről vala országgyűlésünkön szó!

Nem fogja hinni, nem, nem fogja hihetni az utókor! Halálos álomba merülten majd ki vala törülve már a nemzetek sorából a Magyar. Buta önfeledésben lábaival taposta, a mi emberek közt legszentebb, — s szinte csak ez vala életének jele. Viradni kezd egy szebb hajnal, új lelkesedés ébred, gyúl a honszeretet égi tüze, s feltámad hamvaibul az egész emberiség díszére egy nemzet, mely ezer viszontagsági közt soha, még soha nem fejthető ki magát férfiúi korra. Ó! kinek nincs hazája, nincs honi bölcsője, nem értheti, mily kín, mily öröm, mily tébolyodásig kimagyarázhatlan érzés: imádni a hazát, s azt mind mélyebb és mélyebbre sülyedni, s végkép élet nélkül meredve látni; s lenni viszont tanuja, mint ébred! mint fordul az élet felé vissza! — Igy tére sirhantjátul nemzetünk ismét az élők közé.

* * *

TARTALOM.

	Lap
HUNNIA	1
A MINIMUM KÉRDÉSE	63
POLEMIA.	
I. Nyilatkozat	79
II. Gyanusítás	94
III. Oppositio	102
IV. Czégér	118
V. Constatirozás	137
A VÉDEGYLET ÉS DEÁK FERENCZ.	
I. Szinpadi titkok	149
II. Szentgróti levél elemzése	161
POLITIKAI PROGRAMTÖREDEK	257
FÜGGELÉK.	
I. Jellemvonások gr. Széchenyi István államférfiui életéből, b. Kemény Zsigmond koszorus emlékirata szerint, mely a „Magyar szónokok és státusférfiak“ czimű munkában meg- jelent	324
II. Széchenyi és Kossuth az 1847-iki országgyűlésen Pozsony- ban. (Kivonat b. Kemény Zsigmond „Forradalom után“ czimű s 1850-ben megjelent korrajzából)	364
III. Gróf Széchenyi István napjai a magyar miniszteriumban az örülési rohamig, b. Kemény Zsigmond emlékirata szerint	374
IV. B. Wesselényi Miklós nyilatkozata a Pesti Hirlap 1848-ik évi 158-ik sz. sept. 12-én, azok ellen, kik Széchenyinek lelki betegségét s a Bécs melletti Döblingbe való elkísértetését gyanusítólag mint tettétést akarák feltüntetni	377
V. Dr. Balogh Pál mint házi orvos nyilatkozata gróf Széchenyi István lelki állapotáról, a „Közlöny“ czimű hivatalos lap 1848-ik évi sept. 20-iki számában, ugyanazon gyanusítások ellenében, melyeknek nyilvános visszautasíttatását b. Wesse- lényi Miklós szükségesnek látta	379
VI. Kivonat azon egyik politikai programmból, mely egy évvel az octoberi diploma előtt, vagyis 1859-ik évi szeptemberben, midőn gr. Széchenyi egészsége már tetemesen megjavult, s a közügyekkel buzgó részvétellel foglalkozott Döblingben, a gróf személyes befolyása és közvetlen helyeslése mellett az akkori ausztriai ministeriumnak, nevezetesen gr. Rechberg és b. Hübner minister uraknak benyújtott	382
VII. Gr. Széchenyi István végrendeletszerű izenete Deák Fe- renczhez, Babarczy Imre ezredes, (akkor még alezredes) által 1860. mart. 31-én	392
VIII. 1860. april 8-kán reggel gr. Széchenyi István döblingi laká- ban halva találtatván, e nagy nemzeti gyászestéről, mely a páratlanul hasznos, s elérhetlenül dicső életet bezárta, a Pesti Hírnök gyászjelentése, e lap ugyanazon évi 25-ik számában	394